

SÅDAN KAN DU FOREBYGGE OG UNDGÅ RODHÆVNINGER

TIL GODE FOR TRÆER, BELÆGNINGER OG CIRKULÆR ØKONOMI

Hos Mattle ApS, oplever vi lige nu en øget bevidsthed på cirkulær økonomi blandt kommuner. Det er meget positivt og kommer til at sætte et klimavenligt aftryk på fremtidens bymidte. Kommunerne vil fremadrettet skue mere til bæredygtighed og cirkulær økonomi, når de anlægger ny bymidte.

Der er dog stadig mange bytræer derude, som tidligere er anlagt med fokus på kortsigtet og billigere anlægsøkonomi. Hvilket kan resultere i bytræer, der ikke vokser som planlagt, eller i værste fald dør. Samt rodhævninger, som er til fare for borgere.

"Hos Mattle har vi de sidste mange år været involveret i at lave 15-20 år gamle systemer og anlæg om til noget, der rent faktisk fungerer i virkeligheden. Altså både fungerer på en anseelig væksthastighed, men også så belægninger beskyttes mod rodhævninger. Alt sammen til fordel for levetiden og klimaet på den lange bane", fortæller Christian Mattle, ejer af Mattle ApS.

Udfordringen

Det vi normalt konstaterer, når vi bliver sat på en opgave med at revitalisere bytræer, er fejllende anlæg. Både på træer, som går ud, men også rodhævninger fra de træer, der så rent faktisk gror lidt.

Man kan i flere tilfælde blive nødt til at udskifte et træ, der egentlig skulle have bidraget til vores samfund, med byrumsforskønnelse, CO2 optag, luftrensning, køling og fordampning.

Rodhævninger bliver som oftest først visuelle, forstyrrende og dyre i 15-20-årsalderen. Typiske skader er fliser, der løfter sig og bliver farlige for fodgængere, eller asfalt der sprækker. Det kan blive dyrt i vedligeholdelsesomkostninger.

Rodhævninger

Når rødder søger opad, er det fordi de bl.a. søger derhen, hvor der er lettest adgang til ilt og vand på samme tid.

Billedet nedenfor viser hvordan rødderne vokser op på bagsiden af en rootguide, og hvorfor det er vigtigt at lave et luftlag med kassetter, hvis der skal belægning oven på.

Sådan undgår vi rodhævninger

Man skal ikke etablere bærelag eller sættelag direkte ovenpå et vækstmedie, uanset hvad man kalder vækstmediet, dets egenskaber, eller om man forsøger at adskille det med en geotextil.

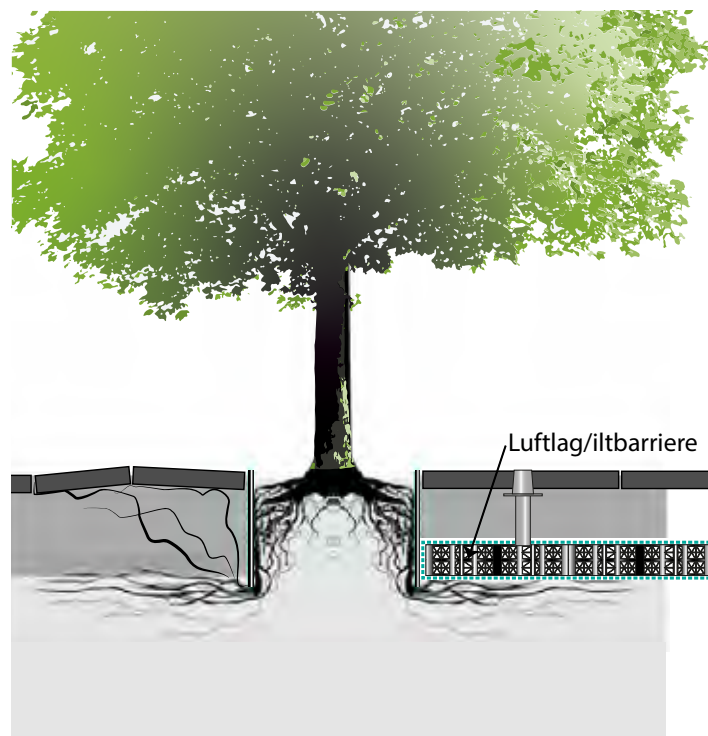
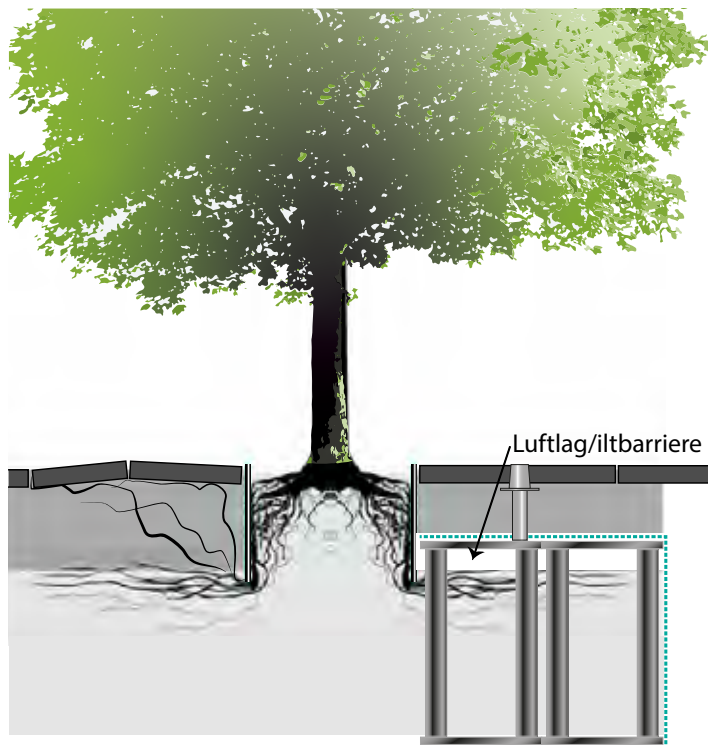

Det er ikke nok blot at etablere et bærelag eller sættelag direkte ovenpå et vækstmedie. Men kan vi så ikke bare sætte en Rootguide eller rodspærre? Jo, men den forhindrer ikke rødderne i at vokse opad på modsatte side af barrieren.

Det er ekstremt vigtigt, at der bag en rootguide eller rodbarriere er et adskillende luftlag, mellem sættelag/bærelag og vækstmediet, som skal distribuere luftcirkulation for samtidig at danne barriere for rødder, som vil søge opad. Luftlaget kan dannes med rodkassetter. F.eks. [Treeparker](#) eller i sandwichsystemet [ArborRaft](#).

Den største iltkoncentration er nu en gang tættest på overfladen. Grundvand og andet vand på dampform stiger også opad. Dannes der ikke et adskillende luftlag på undersiden af asfalt og fliser, dannes der kondensvand. Hvis der er kondensvand, er den bedste ilt- og vandbalance lige under belægningen, og rødderne vil søge efter dette vand. Derved opstår rodsprængninger/-hævninger.

"Eksisterende træer med ArborRaft", Case fra Kragssbjergvej i Odense.

På tværsnittsbilledet herunder ses en "rodvenlig" befæstelse, som den blev lavet for 15-20 år siden.

Det er ret tydeligt at rødderne ikke er kommet ud i jorden ved siden af (hvilket de for de flestes tilfælde ikke gør, når vi taler bytræer) De rødder, der ser sådan ud på billedet, er løse rødder, der hænger ned som ledningerne ved siden af, efter udgravningen.

På billedet ovenfor vises den oprindelige udgravning til plantehullet som rød farve. Samtidigt kan den nye udgravning, udført med TreeParker, RootGuide og udluftning, betragtes i den grønne halvdel. Den nye udgravning er beregnet til 2 træer, som skal kunne blive 10-12m i kronediameter.

TreeParker-kassetten under udførelse

[Kontakt os](#) og hør mere om hvordan vi kan hjælpe med at revitalisere bytræer, eller hvordan vi kan lave den mest bæredygtige løsning fra start af.